Лабораторна робота №4

Застосування класів стандартної бібліотеки мови Java

- 1. Використовуючи програму з лабораторної роботи №3 як допоміжний клас, розробити програму з графічним інтерфейсом користувача, яка у головному вікні дозволяє вводити дані та виводити результати відповідно до варіанту. Головне вікно програми повинно створюватись, як таке, що наслідується від стандартного класу JFrame, що належить до стандартної бібліотеки інтерфейсних елементів мови Java (Swing). Елементи, що розміщуються у цьому вікні, також повинні створюватись на основі бібліотеки Swing.
- 2. Результати роботи також вивести у вікні програми за допомогою стандартної бібліотеки класів мови Java.
- Якщо в процесі написання програми знадобиться переробити структуру методів головного класу з другої лабораторної роботи, то для з'ясування коректності цих змін виконати тестування цього класу за допомогою тестового класу, що був створений у другій роботі.
- 4. По закінченню виконання роботи, виконати її тестування.

Варіант	Завдання		
1	- Ввести елементи масиву. - Обчислити суму найбільшого та найменшого. - Обчислити значення функції при аргументі, що дорівнює найбільшому елементу масиву, найменшому та середньому значенні елементів масиву. - Всі результати вивести у цьому же вікні.		
2	- Ввести елементи масиву. - Обчислити суму номерів найбільшого та найменшого елементів масиву. - Обчислити суму всіх від'ємних елементів масиву. - Обчислити середнє значення всіх додатних елементів масиву.		
3	- Ввести елементи масиву. - Визначити "відстань" (кількість елементів) між найбільшим та найменшим елементами масиву. - Визначити кількість від'ємних елементів масиву. - Обчислити суму та середнє арифметичне всіх додатних елементів масиву.		
4	- Ввести елементи масиву. - Визначити кількість елементів, ціла частина яких є непарним числом. - Визначити значення елемента, що йде після найбільшого елемента. Якщо такого немає, вивести NaN - Обчислити суму та середнє арифметичне елементів масиву, які більше вказаного числа.		
5	- Ввести елементи масиву. - Визначити, скільки разів у масиві зустрічається число, що дорівнює найбільшому елементу. - Обчислити суму всіх від'ємних елементів. - Знайти середнє арифметичне всіх елементів, що менше найбільшого елемента.		
6	- Ввести елементи масиву. - Знайти розв'язання лінійного рівняння <i>ax</i> + <i>b</i>=0, де <i>a</i> - найбільший, <i>b</i> - найменший елементи масиву. - Знайти суму та середнє арифметичне всіх елементів масиву. - Обчислити кількість додатних елементів, які мають номери, більші, ніж найменший елемент масиву.		
7	- Ввести елементи масиву. - Знайти найбільший від'ємний та найменший додатний елементи масиву. - Обчислити середнє арифметичне всіх елементів масиву із парними номерами. - Обчислити суму натуральних логарифмів від модулів найбільшого та найменшого елементів.		
8	- Ввести елементи масиву. - Знайти найбільший елемент серед тих, що мають непарні номери. - Знайти суму і середнє арифметичне значення всіх елементів масиву, без урахування того, що був знайдений у п.2. - Обчислити суму усіх від'ємних елементів масиву, що мають номери, менші за найбільший елемент.		
9	- Ввести елементи масиву. - Знайти середнє арифметичне від'ємних елементів масиву. - Знайти суму елементів, більших значення, знайденого у п.2 - Визначити кількість додатних елементів, що розташовані між найбільшим та найменшим елементами.		
10	- Ввести елементи масиву. - Знайти суму всіх елементів масиву. - Знайти суму тих елементів, що більше ніж різниця найбільшого та найменшого елементів. - Визначити кількість елементів, ціла частина яких є непарною та більше середнього арифметичного всіх елементів.		

Порядок виконання роботи.

- **А.** У середовищі NetBeans створити новий проект. Для цього у головному меню програми оберіть: *File -> New Project, у діалоговому вікні, що відкриється оберіть категорію проекту "Java" та в ній проект "Java Application".*
- В. Додайте до цього проекту головний клас вікно (JFrame). Для цього у головному меню програми оберіть: File -> New File, у діалоговому вікні, що відкриється оберіть категорію файлу "Swing GUI Forms" (Форми графічного інтерфейсу користувача), в цій категорії оберіть "JFrame Form" (форма на основі класу JFrame).
- C. За допомогою маніпулятора "Миша" додайте з палітри "Palette" до головного вікна проекту елементи інтерфейсу:
  - JPanel (для розділення вікна на окремі області панелі),
  - JLabel (для виведення повідомлень та написів у вікні),
  - JTextField (для введення даних у програму),
  - JButton (Для надання користувачеві можливості давати команди програмі)
  - JTextArea, JList чи JTable (для відображення великої кількості даних)
  - Будь-які інші, які вважаєте за потрібні.
- **D.** Скопіюйте у каталог **src** проекту файл з текстом класу, який був розроблений для Лабораторної роботи №2 та використайте його для виконання наступного пункту.
- E. У контекстному меню елементу управління JButton (що ви розмістили у вікні у пункті C) оберіть Events->Action->actionPerformed та у тексті метода, що відкриється для редагування опишіть реакцію на натискання цієї кнопки.

Приклад створення програми, що розв'язує квадратні рівняння, з використанням стандартних класів для створення графічного інтерфейсу користувача мови Java. 1. Створюємо новий проект: File(Файл) -> New Project, обираємо категорію (Categories) Java, а в ній тип проекту (Projects) – Java Application. Натискаємо "Next >" ("Далее >")...

2. Вказуємо його ім'я, та розміщення. Знімаємо прапорець навпроти Create Main Class, залишаємо встановленим прапорець Set as Main Project та натискаємо Finish (Завершить):

	ew Java Application			×
Ша	ги	Name and Local	ion	
1. 2.	Choose Project Name and Location	Project <u>N</u> ame:	lab3	
		Project Location:	D:\NetBeansProjects	Browse
		Project Fol <u>d</u> er:	D:\NetBeansProjects\lab3	
		Use Dedicated	Folder for Storing Libraries	Bro <u>w</u> se
			Different users and projects can share the same compilation libraries (see Help for details).	
		Set as Main Pr	jabs,main oject	
		< Has	ад Далее > Завершить Отмена	Справка

3. Додаємо до цього проекту новий файл типу JFrame Form з категорії Swing GUI Forms: (File(Файл) -> New File...). Натискаємо "Next >" (Далее >)...

4. Вказуємо ім'я класу головної форми (Class Name) та пакету (Package), до якого ми її віднесемо:

Шаги	Name and L	ocation
- Choose File Type - Name and Location	Class <u>N</u> ame:	Lab3Frame
	Project:	lab3
	Location:	Source Packages
	Package:	lab3
	Created File:	D:\NetBeansProjects\lab3\src\lab3\Lab3Frame.java
	_	

5. За допомогою компонентів JPanel розділяємо вікно на три горизонтальні області – панелі. При розміщенні панелей користуємося направляючими. Для верхньої панелі встановлюємо властивість Border у значення EtchedBorder, для середньої – залишаємо як є, а для нижньої обираємо SoftBevelBorder та у додатковому вікні тип границі – Lowered. Для всіх панелей у меню, що з'являється при натисканні правої кнопки миші обираємо "Auto Resizing ->Horizontal", а для середньої ще і "Vertical".

🔰 lab 3 - NetBeans IDE 6.7					L 🔽	
Файл Правка Просмотр Переход Source Refacto	Файл Правка Просмотр Переход <u>S</u> ource Ref <u>a</u> ctor <u>R</u> un <u>D</u> ebug <u>P</u> rofile Tea <u>m</u> Серенс Окна Справка					
: 🎦 🚰 😫 : 崎 🍼 🕴 <default config=""> 👔</default>	Y Y >> II + O +		🔍 – Поиск	(Ctrl+I)		
Projects @ × Files Services	💼 Lab3Frame.java * 🗙		Palette		D × ≪0	
🖃 🆢 lab3	Source Design I 💭 🛱 + 😭 📑 🗮 🖬 🖬 🖬 🗰 \leftrightarrow 🏦		Swing Containers		<u>^</u>	
🖨 🗃 Source Packages			Panel	🛅 Tabbed Pane		
⊡			🔟 Split Pane	🔜 Scroll Pane		
LaD3Frame.java			💷 Tool Bar	📇 Desktop Pane	=	
			internal Frame	📧 Layered Pane		
🗈 词 Test Libraries			Swing Controls			
			label Label	OK Button		
			IN Toggle Button	In the check Box		
			Radio Button	8 Button Group		
			💽 Combo Box	📑 List		
			Text Field	tx Text Area	~	
			[][JFrame] - свойства	a	0) ×	
			Свойства Binding	Events Coo	de	
			Properties		^	
Novigotor (Inspector di x			defaultCloseOperatio	EXIT_ON_CLOSE		
E Form Lab3Frame			title			
G Other Components			⊟ Uther Properties			
[JFrame]			alwaysOnTop			
iPanel1 [JPanel]			background	[235,233,237]		
iPanel2 [JPanel]						
i Panel3 [JPanel]			[JFrame]		•	
	Вывол 💂 х Паска		Test Results		_	
			, reserves and			
<u> </u>				13	1 INS	
					_	

6. Розміщуємо на верхній панелі компоненти для введення коефіцієнтів A, B, C квадратного рівняння (JTextField), для них у вікні "Properties" очистити значення властивості "Text", та потім, за допомогою "Миші" відкоригувати їхні розміри у вікні так, щоб отримати результат, подібний до зображеного нижче. Крім того, оберіть ці компоненти та за допомогою правої кнопки миші у меню, що з'являється оберіть Auto Resizing -> Horisontal. Випробуйте це вікно, натиснувши кнопку "Preview Design".

🕌 Design Preview [MainFrame]	

7. Розміщуємо на верхній панелі компоненти JLabel, міняємо їм властивість "Text" так, щоб вони підказували де вводити відповідні коефіцієнти, та на середній панелі такі же компоненти для відображення результатів. Коригуємо розміри панелей так, щоб в них не залишалось "зайвого порожнього місця". Переглядаємо результат за допомогою "Preview Design":

🕌 Design Preview [MainFrame]	
A= B=	C=
X1= X2= Дійсних коренів немає	

8. Додаємо до нижньої панелі вікна кнопку (JButton) та змінюємо напис на ній. Далі, за допомогою правої кнопки миші у меню, що з'являється оберіть Auto Resizing -> Horizontal. Випробуйте це вікно, натиснувши кнопку "Preview Design".. :

🕌 Design Preview [MainFrame]	
A= B= C=	
X1= X2= Дійсних коренів немає	
Розв'язати	

9. Через контекстне меню кнопки JButton (права кнопка "миші") обираємо Events -> Action -> actionPerformed:

10. У редакторі коду описуємо поведінку програми при натисканні цієї кнопки – розв'язання задачі: private void jButtonlActionPerformed(java.awt.event.ActionEvent evt) {

```
/* отримуємо значення кое\phi \phiіцієнтів рівняння, введені користувачем */
double a = Double.parseDouble(jTextField1.getText());
double b = Double.parseDouble(jTextField2.getText());
double c = Double.parseDouble(jTextField3.getText());
/* обчислюємо дискримінант */
double d = b * b - 4 * a * c;
/* перевіряємо дискримінант на від'ємність */
if (d<0) {
    /* дійсних коренів немає - мітки для їхнього відображення ховаємо */
    jLabel4.setVisible(false);
    jLabel5.setVisible(false);
    /* робимо видимим напис "Дійсних коренів немає" */
    jLabel6.setVisible(true);
} else {
    /* є дійсні корені - обчислюємо їх і показуємо */
    double x1 = (-b-Math.sqrt(d))/(2*a);
    double x^2 = (-b+Math.sqrt(d))/(2*a);
    jLabel4.setText(String.format("X1 = %6.2f",x1));
    jLabel5.setText(String.format("X2 = %6.2f",x2));
    jLabel4.setVisible(true);
    jLabel5.setVisible(true);
    /* ховаємо напис "Дійсних коренів немає", оскільки вони є :) */
    jLabel6.setVisible(false);
}
```

11. Запускаємо програму на виконання, та виконуємо її тестування.

}

